

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eisdem, Sermo XCI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

Psal. 115

Credidi, propter quod locutus sum. Fratres, dat verbum fides: negat infidelitas verbum. Si nos ergo fratres, sicut dixi, sanctorum lapsus erigit, firmat trepidatio beatorum: nihil vnquam Deo esse impossibile iudicemus, neque inquiramus quemadmodum facturus sit, quod promittit, cuius voluisse, fecisse est, cuius dedisse, est promississe.

De eisdem, Sermo XC I.

Luc. x.

AVrum de terra legere qui nouerunt, vbi diuitem seferint venam, ibi quicquid artis est, quicquid laboris impendunt: & nos quia in sancto Zacharia caelestem nouimus latere thesaurum, in ipso totum quod sermonis est nostri, quod vestri auditus est, occupemus: quatenus commune lucrum fit, quod fuerit communi labore quaesitum. *Fuit, inquit, in diebus Herodis Regis Iudae sacerdos quidam nomine Zacharias, ex vice Abia. Hoc iam diximus, Et uxor eius de filiabus Aaron. Sic cepit Euangelista, ut coniuge sacerdotis seruata sacerdotalis stemmatis generositas monstraretur. Erant, inquit, ambo iusti ante Deum. Ambo iusti, quia in ambobus erat vna iustitia. Ambo iusti. Quia constabat inter eos non de diligentia, sed de sanctitate coniugium. Ambo iusti. Quia sexu dispares, pares meritis habebantur. Ambo iusti. Quia ut erat in duobus vna caro, sic erat in duobus vnus Spiritus. Imitentur coniuges, ut quos coniungit affectatio, iungat & virtus. Erant, inquit, iusti ambo ante Deum. Ambo iusti ante Deum. Et vbi est illud. Non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens? Ante homines forte quis putetur iustus, quia homines ut culpas corporum norunt, sic vitia mentis ignorant: ante Deum vero, cui pectoris claustra patent, quem cogitationum secreta non latent, quis innocens habetur,*

Psal. 142.

betur, & iustus? Est ne homo qui corde non peccet, non cogitatione delinquat, non offendat dubitatione, non lapsum trepidationis incurrat? Moyſes dubitauit, Aaron deuiat, Petrus negat, & quis iustus? Et quomodo ambo iusti ante Deum? *Ante Deum*, sed semper. *Ambo iusti apud Deum*. Non labore, sed gratia. Audi Apostolum, Iustificati gratis per gratiam ipsius. Et iterum: Non ex vobis, Dei donum est; non ex operibus, ne quis gloriatur. Et iterum, Quid habes quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? Euangelista ergo sic refert, non quid non habuerit, sed quid acceperit: non quid quaesitum sit, sed quid donatum. *Erant, inquit, ambo iusti ante Deum, incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus Dei sine querela*. Incedentes dixit, ut eos ostenderet cucurrisse virtutibus, non sterisse: & ambulasse in via Iustitiae, non sedisse: nec remansisse in itinere mandatorum, sed ad mandatorum plenitudinem peruenisse. *Incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus Dei sine querela*. Beati fratres, quos culpa non percutit, non vulnerat crimen: sed beatiore istis, quos tetigit nec querela. *Sine querela*. Si pueritia, si adolescentia, si iuuentus, sine querela extitit, ubi tota querela est, qualis horum senectus? Si tale initium, qualis finis? Ascendisse iustificationum vertices, colles mandatorum, nec in aliquo titubasse, est gratiae singularis, est vnicæ felicitatis insigne. *Et non erat, inquit, illis filius, eò quod esset Elizabeth sterilis*. Non dixit non erant illis filij, sed non erat illis filius, quia singularis futurus erat, qui erat de talibus nasciturus. Audi Dominum dicentem, Non surrexit maior in

Num. 20

Exod. 32.

Matt. 26.

Rom. 3.

Ephes. 2.

1. Cor. 4.

Matt. 13.

clausa, sed tempori: non negata pignori, sed seruata mysterio. *Et ambo, inquit, processerant in diebus suis.* Processerant: sic describitur sacramentum senectutis, quæ nondum decidit meritis, non ætate deficit, sed procedit: nec sentit detrimenta corporis, quæ sumit augmenta virtutis. Fratres, Elizabeth sanctæ partus non ablatus est, sed dilatus, donec transiret tempus carnis, passio corporis, coniugij necessitas, voluptatis causa, cupiditatis sensus, & totum quod humanum confundit, grauat, onerat conscientiam. Mundabatur enim longo tempore sacrificij domus, sanctitatis hospitium, meatus metatoris Christi, Angeli domicilium, aula Spiritus sancti, Dei templum. Nescitis, inquit Apostolus, quia templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis? Denique vbi tota corporis sedata querela est, & in totum facti sunt sine querela, mox sterilitas fugit, reuiuiscit senectus, fides concipit, parit castitas, nascitur maior homine, par Angelis, tuba cœli, præco Christi, arcanum patris, filij nuncius, signifer superni Regis, peccatorum venia, Iudæorum correctio, vocatio Gentium, & vt propriè dicā, legis & gratiæ fibula, quæ diploidem summi sacerdotis sancto patri iungebat in pectore. Euangelista ergo virtutes patris, matrisque describit, vt ex generatorum tantis meritis dignitas germinis nosceretur: & probaretur maior homine, qui in ortu suo excedebat legem natiuitatis humanæ. Sed si processurus est, iam nascatur Ioannes, quia instat natiuitas Christi: surgat nouus Lucifer, quia iubar iam veri Solis erumpit: det vocem præco, quia adest iudex: clamet tuba, quia venit Rex: & quia processurus est Deus, Angelus iam præcedat. Verum, quia quod supra homines est, homo referre non sufficit, virtutes nascentis Angeli Angelus iam loquatur. *Dixit Angelus ad Za-*

x. Cor. 3.

chariam, ne timeas Zacharia: exaudita est deprecatio tua, ecce Elizabeth vxor tua pariet tibi filium: & vocabis nomen eius Ioannem: & erit tibi gaudium & exultatio: & multi in natiuitate eius gaudebunt: erit enim magnus coram Domino: & vinum & siceram non bibet: & Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue, & multos filiorum Israel conuertet ad Dominum Deum ipsorum, & ipse pracedet ante illum in Spiritu & virtute Elie, vt conuertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam iustorum, parare Domino plebem perfectam.

Vacat humanus sermo, silet prædicatio tractatoris, quando angelico præconio Ioannis profertur gloria, virtus insonat, laus collaudatur: nec est quod illi adiciat homo, cui Deus contulit totum. *Spiritu sancto, inquit, replebitur adhuc ex utero matris sue.* Videtis quemadmodum Ioannes antè peruenit ad cœlum, quàm tangeret terram: antè accepit diuinum Spiritum, quàm haberet humanum: antè suscepit diuina munera, quam corporis membra: antè cœpit viuere Deo, quam sibi: imò antè vixit ille Deo, quam Deus viueret illi: iuxta illud Apostoli: *Viuo autem iam non ego, viuit vero in me Christus.* Sexto mense suæ matris exultat in utero, & in vterum Virginis venisse nunciat Christum. Feruens nuncius, qui ante gestiuit nunciare, quam viuere: impatiens dux, qui antequam perueniret ad corpus, peruenit ad Regem: ante rapuit arma, quam membra: ante aciem petiit, quam lucem: & vt vinceret mundum, vicit antè naturam, ipse sine visceribus viscera matris exuscitat: & quia tardabat corpus, solo Spiritu implet euangelizantis officium. Quid dicam, Ioannes antequam Christum præcederet, se præcessit, patris, matris, filij corda, vnus atque idem implet Spiritus sanctus: vt vno sanctitatis organo resonet natiuitatis dominicæ cantilena.

Galat. 2.

Nec mirum fratres, semper ortus regios honorat festiuitas, dulcis gratificat symphonia. Et nos Fratres, natiuitatem Christi glorificemus canticis, honoremus muneribus: quia mentitur fidei, si quod facit Magus, non facit Christianus.

De eisdem, Sermo XCII.

4. Reg.

Sensim nos sermo Euangelicus ad altiora promotus, ad superna extollit. Nec mirum fratres, si Eliam currus ætherius euexit ad cælum, cum quotidie ista Euangeliorum quadrigis, hominum genus cœli perferat & transmittat ad regnum. Ecce iam nos ipsa fratres, de partu sterilis ad Virginis partum, & à Ioannis ortu, ad ortum nostri fecit proximos Saluatoris. Sed quod superest adhuc de Zacharia Pontifice patientius audiamus, ut ad cunabula nostri Regis regali itinere peruenire possimus: qui ob hoc cœlestis quadrigæ fidam conscendimus sessionem, ut sollicitas & arduas compediatorum semitas vitaremus. Sic enim lectum est: *Et factum est ut impleti sunt dies officij eius, abiit in domum suam.* Ita vni templo astabat tribus tota: parebant millia sacerdotum, propter quod ipsa obseruatio Pontificalis officij erat diuisa per plurimos, dispensata per tempora, distributa per vices, ne aut ordinem sacerdotij multitudo confusa turbaret: aut alter legendo iugiter alteri debitum negaret officium. *Post hæc autem Elizabeth uxor eius.* Erat illis coniugij facultas, erat illis licentia donata generandi, quibus inerat adhuc legis adolescentia, instabat adhuc religionis infantia. Lex fratres, illicita prohibuit, licita non negauit: intra donum tenuit, supra donum conferre nil potuit: naturam rexit, supra naturam hominem non erexit. Lex fidei ianua, gratiæ nuncia, Euangelij præuia, pædagogus religionis infantia,